ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรณีศึกษา นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566

The Decision-Making Factors for choosing to study at the Faculty of Engineering for Study at the Faculty of Engineering, Kasetsart University Case study: First-Year Undergraduate Students of the Faculty of Engineering, Academic Year 2023

รัชภร พานิชเฮง (Ratchaporn Panich-heng)[1*]

[1]คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (Faculty of Engineering, Kasetsart University)

*Corresponding author: E-mail: Ratchaporn.p@ku.th

ได้รับบทความ: 30 ส.ค. 67 / แก้ไขปรับปรุง: 21 ต.ค. 67 / อนุมัติให้ตีพิมพ์: 26 พ.ย. 67 / เผยแพร่ออนไลน์: 23 ธ.ค. 67

DOI: 10.14456/rilj.2024.13

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ และเพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของการรับนิสิตใหม่ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งสารสนเทศและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับความต้องการของผู้ที่จะเข้ามาศึกษาต่อ โดยศึกษาจากประชากรคือ นิสิต ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1,237 คน และมีนิสิตตอบแบบสอบถาม 204 คน คิดเป็นร้อยละ 16.49 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ และส่วนที่ 3 ความต้องการและความคาดหวัง โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 17-19 ปี สอบเข้าระบบ TCAS รอบ 3 Admission พื้นฐานการศึกษาจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่กรุงเทพมหานคร และพักอาศัยบ้านตนเอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท

ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีปัจจัยต่อการตัดสินใจอันดับแรกคือ ด้านภาพลักษณ์ ($\bar{X}$ =4.41) รองลงมา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$=4.36) ด้านบุคลากร ($\bar{X}$=4.29) ด้านกายภาพ ($\bar{X}$=4.27) ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร ($\bar{X}$=4.22) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ($\bar{X}$=4.13) และด้านอิทธิพลและแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจ ($\bar{X}$=3.88) ตามลำดับ และหากพิจารณาเป็นรายข้อระดับความเห็นต่อปัจจัยการตัดสินใจมากที่สุด อันดับแรกคือ หลักสูตรและคณะได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาที่มีความน่าเชื่อถือ ($\bar{X}$=4.59) รองลงมาคือ เป็นที่ยอมรับของสังคมและผู้ประกอบการ ($\bar{X}$=4.57) และเชื่อว่าจบแล้วจะมีงานทำ มีเงินเดือนสูง และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X}$=4.54) ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. ยังเป็นที่นิยมของนักเรียนที่จะเข้ามาศึกษาต่อ แต่คณะควรรักษาอันดับความมีชื่อเสียงให้อยู่ในกลุ่ม TOP 10 ของประเทศ การเพิ่มหลักสูตรที่ทันสมัย การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่างๆ ให้เข้าถึงนักเรียนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเพื่อดึงดูดให้นักเรียนที่จะศึกษาต่อมีความสนใจและเป็นตัวเลือกในลำดับต้นๆ เพื่อเพิ่มจำนวนนิสิตที่เข้ามาศึกษาต่อตามจำนวนที่ตั้งเป้าหมายไว้

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา ผลการรับนิสิตใหม่ การพัฒนาหลักสูตร

Abstract

This research aims to investigate the factors influencing students' decisions to choose to study at the Faculty of Engineering, Kasetsart University (KU), and to analyze the results of new student admissions. The information and recommendations obtained from this research will serve as basic data for planning curriculum development, teaching and learning management, and providing services that are effective and meet the needs of future students. The research was conducted using a survey method with 1,237 first-year undergraduate students of the Faculty of Engineering, KU. A total of 204 students responded to the survey, representing 16.49% of the sample population. The survey consisted of three parts: 1) respondent profile, 2) decision-making factors for choosing to study at the Faculty of Engineering, and 3) needs and expectations. Most respondents were male, aged 17-19 years old, and admitted through round 3 of the TCAS system. Their educational background was Mattayomsuksa 6 (Grade 12) in the Science-Math program. The most popular major was Mechanical Engineering. Most students were from Bangkok and lived in their own homes. Most parents' careers were government services or state-enterprise employees, with an average monthly family income of over 60,000 baht.

The research results found that the factors affecting decision making for choosing to study at the Faculty of Engineering, KU, were : The top factors was: Faculty Image ($\bar{X}$=4.41), the second was Curriculum and teaching and learning management ($\bar{X}$=4.36), Faculty staffs ($\bar{X}$=4.29), Physical facilities ($\bar{X}$=4.27), Public relations and information ($\bar{X}$=4.22), Education costs ($\bar{X}$=4.13), Influence and motivation ($\bar{X}$=3.88) respectively. The top three

most important factors were: the curriculum and faculty are accredited by educational certification body ($\vec{X}$=4.59), well-recognized by society and employers ($\bar{x}$=4.57), and graduates confident that when they finish, they will have a good job, high salary, and getting good career progression ($\vec{X}$=4.54). Faculty should maintain the TOP 5 reputation ranking of the country by adding a modern curriculum, providing important information to students for decision making with the effective various public relations methods to attract students who will choose their studies in university and to increase the number of students coming to study according to the target num

Keywords: decision-making factors, new student admissions, curriculum development

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีสถาบันการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่เปิดสอนวิศวกรรมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา รวม 74 มหาวิทยาลัย/สถาบัน จึงเกิดการแข่งขันของนักเรียนในเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อ และส่งผลทำให้ความต้องการทั้งด้านจำนวนและคุณภาพของบัณฑิตวิศวกรรมศาสตร์ของแต่ละสถาบันมีระดับการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งปริมาณตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และคุณภาพของนักเรียนที่เข้ามาศึกษา ผลกระทบประเด็นจำนวนประชากรที่ลดลง และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ลดลง ได้แก่ ด้านทัศนคติและพฤติกรรมของประชากรกลุ่ม Zoomer ที่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลและช่องการเรียนรู้นอกระบบอุดมศึกษา ความเหลื่อมล้ำที่ส่งผลให้หลุดออกจากระบบการศึกษาด้วยสาเหตุฐานะทางการเงิน การกระจายทรัพยากรทางการศึกษา ปัญหาการเจ็บป่วย พิการ หรือต้องคดี ปัญหาแม่วัยใส ซึ่งส่งผลให้เกิดกลุ่มแรงงานที่มีทักษะไม่พร้อมทำงานหรือมีทักษะที่ล้าสมัย และไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ปัญหาทางจิตเวช หรือการใช้ยาเสพติด (รายงานภาวะสังคมรายไตรมาส Thailand Social's Outlook, 4/2566, สภาพัฒน์ฯ)

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในกำกับของรัฐบาล ถือเป็นคณะที่มีนักเรียนต้องการเข้าศึกษาต่อ 1 ใน 10 ของมหาวิทยาลัยภาครัฐ ที่มีความเก่าแก่รองจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ม.ล.ชูชาติ กำภู ได้จัดตั้งโรงเรียนช่างชลประธาน สังกัดกรมชลประทาน กระทรวงเกษตราธิการ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2481 สังกัดกรมชลประทาน เปิดการเรียนการสอนระยะแรกเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างชลประทาน (2 ปี) และก่อตั้งคณะวิศวกรรมชลประธาน ปี 2497 ก่อนจะได้รับการจัดตั้งให้เป็นคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างเป็นทางการในวันที่ 1 มีนาคม 2509 ปัจจุบันคณะได้เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก รวม 45 หลักสูตร ประกอบด้วย ปริญญาตรี 16 หลักสูตร ปริญญาโท 19 หลักสูตร และ ปริญญาเอก 10 หลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี 16 หลักสูตร ประกอบด้วย 1) สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี 2) สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา 3) สาขาวิชาวิศวกรรมสำรวจและสารสนเทศภูมิศาสตร์ 4) สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 5) สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์และความรู้ (นานาชาติ) 6) สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า 7) สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ 8) สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล 9) สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล (นานาชาติ)

10) สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้าเครื่องกลการผลิต 11) สาขาวิชาวิศวกรรมการผลิตดิจิทัลและการบูรณาการหุ่นยนต์ (นานาชาติ) 12) สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม 13) สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา-ทรัพยากรน้ำ 14) สาขาวิชาวิศวกรรมวัสดุ 15) สาขาวิชาวิศวกรรมการบินและอวกาศ 16) สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีการบิน จากจำนวนนิสิตระดับปริญญาตรีที่รับเข้าผ่านระบบ Admission ในแต่ละปี มีจำนวนไม่เป็นไปตามเป้าหมายการรับนิสิตระดับปริญญาตรีซึ่งมีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตใหม่ (ภาคต้น) ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2562-2566

ปี	2562	2563	2564	2565	2566
เป้าหมาย	1,290	1,290	1,290	1,290	1,290
จำนวนรับ	1,329	1,277	1,229	1,044	1,265

ที่มา: ข้อมูลสำนักบริหารการศึกษา https://registrar.ku.ac.th/about/ข้อมูลสถิติ

จากสถิติจำนวนนิสิตใหม่ที่เข้าศึกษาต่อในคณะวิศวกรรมศาสตร์ข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อคณะ เพื่อได้ทราบถึงปัจจัยในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของนิสิตที่เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวฯ มก. และเป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปพิจารณาพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับนิสิต การจัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร/สาขาวิชา การดำเนินงานของคณะที่สนับสนุน และเป็นแนวทางต่อการตัดสินใจของนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อ การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของนิสิต บัณฑิต ผู้ปกครอง และผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

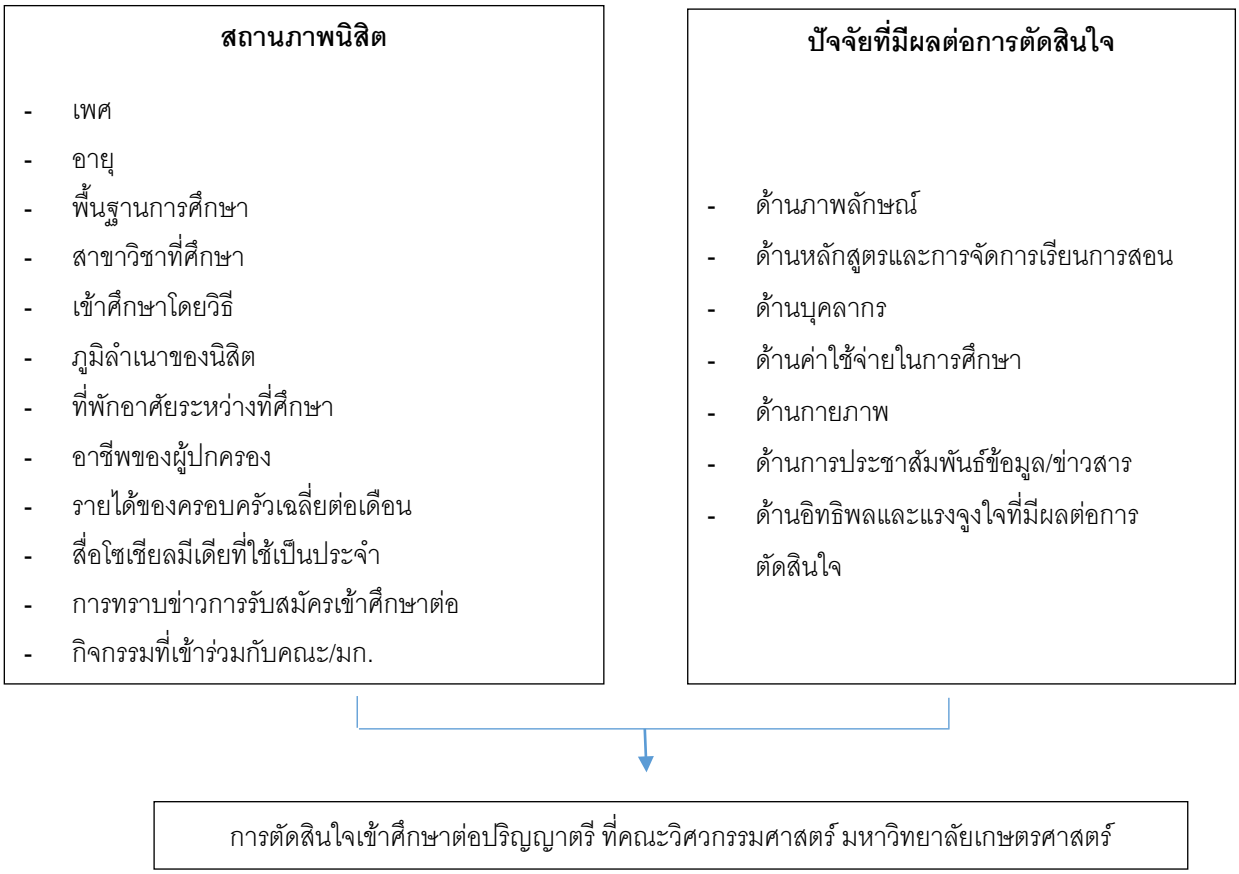
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ
2. เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของการรับนิสิตใหม่ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เพื่อนำสารสนเทศและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับความต้องการของผู้ที่จะเข้ามาศึกษาต่อ

ประโยชน์ที่ได้รับ

การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรณีศึกษา นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามารถนำสารสนเทศที่ได้นำไปพิจารณาเพื่อพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับนิสิต การจัดกิจกรรม/โครงการต่าง การประชาสัมพันธ์หลักสูตร/สาขาวิชา การดำเนินงานของคณะ เพื่อสนับสนุนและเป็นแนวทางต่อการตัดสินใจของนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อให้ได้จำนวนตามเป้าหมายที่คณะวิศวกรรมศาสตร์กำหนดไว้ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของนิสิต บัณฑิต ผู้ปกครอง และผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอกแนวคิดของการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ ดังนี้

กิติมาพร ชูโชติ (2561: 104) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาว่าเหมาะสมมาใช้ในสถานการณ์หรือแก้ปัญหาต่างๆ

ปัทมา วิชิตะกุล (2554: 7) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ หมายถึง การตกลงใจเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่สุดจากแนวทางการปฏิบัติหลายๆ แนวทาง มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน โดยใช้ความคิดหลักเหตุผลและความพอใจ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

พัชรินทร์ เต็งมีศรี และกัญทร ยินเจริญ (2561: 4) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาเลือกทางเลือกใดจากหลายทางเลือก โดยใช้ความคิด หลักเหตุผล และความพอใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สมคิด บางโม (2558: 166) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่างเพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ในทางปฏิบัติการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยากและซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจฉัยมากกว่าหนึ่งทางเสมอ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติโดยวิธีใดจึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดและบังเกิดผลประโยชน์สูงสุด

สรุปการตัดสินใจ หมายถึง การเลือกจากสิ่งที่ดีที่สุดจากหลายทางเลือกที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดสำหรับตนเองและคนรอบข้าง โดยใช่หลักเหตุผล ความพอใจ ความเหมาะสม และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

วิธีการตัดสินใจ

กิติมาพร ชูโชติ (2561: 104) ได้จำแนกการตัดสินใจ ดังนี้

1. การตัดสินใจตามวิธีการตัดสินใจ ประกอบด้วย

1) การตัดสินใจโดยคาดการณ์ มีการใช้เทคนิคการคาดการณ์และการพยากรณ์เข้ามาประกอบการตัดสินใจ เช่น การพยากรณ์โดยใช้แนวโน้ม

2) การตัดสินใจโดยการพรรณนา ใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ หรือเรียกว่าการตัดสินใจทางวิทยาศาสตร์

3) การตัดสินใจโดยการกำหนดความ จะคำนึงถึงว่าแนวทางการตัดสินใจควรจะเป็นหรือน่าจะเป็นอย่างไรจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการตัดสินใจได้

4)

2. การตัดสินใจตามบุคคลที่ตัดสินใจ ประกอบด้วย

1) การตัดสินใจโดยคนเดียว เป็นการตัดสินใจที่ทำให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ มักจะใช้กับผู้เป็นเจ้าของกิจการคนเดียวเพราะเป็นผู้ใกล้ชิดปัญหาและทราบข้อมูลได้ดีกว่า

2) การตัดสินใจโดยกลุ่ม เป็นการตัดสินใจโดยยึดทีมงาน หรือมีผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ การตัดสินใจ จะเป็นการตัดสินใจคนเดียวหรือโดยกลุ่มขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของปัญหานั้นๆ ด้วย

องค์ประกอบของการตัดสินใจ

นภดล ร่มโพธิ์ (2557: 207) ได้จำแนกองค์ประกอบที่ของการตัดสินใจ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ทางเลือกในการตัดสินใจ หากมีเพียงทางเลือกเดียวการตัดสินใจย่อมจะไม่ซับซ้อน เนื่องจากไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์เปรียบเทียบแต่ประการใด แต่โดยส่วนใหญ่มักจะมีมากกว่า 1 ทางเลือก เช่น สถานที่มีหลายจังหวัด หรือในประเทศ และต่างประเทศ เป็นต้น

2. ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจ เช่น การเลือกเรียนในภูมิลำเนา หรือในประเทศหรือต่างประเทศ เช่น ต้นทุน ค่าเล่าเรียน หรือความสามารถของอาจารย์ผู้สอน เป็นต้น

3. เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จะเป็นสิ่งที่ผู้ตัดสินใจไม่สามารถที่จะควบคุมได้ แต่จะส่งผลลัพธ์ต่อการตัดสินใจ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ เศรษฐกิจจะดีหรือไม่ดี หรือการเลือกเรียนในหรือต่างประเทศนั้น

กระบวนการ/ขั้นตอนการตัดสินใจ

ศศิมา สุขสว่าง (https://www.sasimasuk.com/17026107/5-ขั้นตอนการตัดสินใจที่ดี-decision-making) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการตัดสินใจที่ดี (Decision Making) 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. กำหนดขอบเขต/ความสำคัญของการตัดสินใจ (Identity of Decision making) ผู้ที่ต้องตัดสินใจต้องสามารถรู้และระบุได้ว่าอะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่อยากได้จากการตัดสินใจครั้งนี้

2. รวบรวมทางเลือกที่มีทั้งหมดออกมา (List the Option) เพื่อหาว่ามีทางเลือกอะไรที่จะเป็นไปได้ และเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

3. ศึกษาและกำหนดขอบเขตของแต่ละทางเลือก (Rating and Option) ศึกษาแต่ละทางเลือกในการตัดสินใจว่ามีประโยชน์ (Benefit) ข้อดี ข้อเสีย (Advantage, Disadvantage) ความเสี่ยง (Risk) อะไรบ้าง

4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ((Select the best solution) ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ณ ตอนนั้น ตามทางเลือกที่ได้ศึกษามาที่ทำให้ได้ประโยชน์สูงสุด บางครั้งหากมีทางเลือกที่ดีพอๆ กัน ผู้ทำการตัดสินใจอาจจะต้องใช้วิจารณญาณ (intuition) ในการตัดสินใจด้วย

5. ประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the decision) หลังจากตัดสินใจไปแล้วในแต่ละครั้ง ให้ประเมินผลการตัดสินใจในนั้นด้วย เพื่อเรียนรู้ และนำมาเป็นบทเรียนในการตัดสินใจในครั้งต่อๆ ไป

สรุป กระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน มีความรอบครอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งทางเลือกที่มีคุณภาพ เหมาะกับสถานการณ์ และเป็นไปตามเป้าหมาย

ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ

สมคิด บางโม (2558: 166) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ประกอบด้วย

1. ความอิสระของผู้ตัดสินใจ จะมีความคล่องตัวและการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจย่อมมีอิสระมาก
2. ความมุ่งหมายและประเพณีนิยม
3. โครงสร้างของกลุ่มที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
4. บุคคล บุคลิกภาพ ค่านิยม ภูมิหลัง และความคาดหมายของบุคคล รวมทั้งวัฒนธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจ

นฤนาฎ สุวรรณ (2559) ได้กล่าวถึงปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อ ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น สภาพฐานะทางเศรษฐกิจ ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษา คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน สถานที่ตั้ง ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน รวมถึงความต้องการและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้ศึกษา

สรุป ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอาจขึ้นอยู่กับการตัดสินใจส่วนตัว ค่านิยม สภาพฐานะหรือรายได้ของครอบครัว ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา รวมถึงแรงจูงใจจากเพื่อน ครอบครัว/ญาติพี่น้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิชาการ คือ

ขวัญจิตร สงวนโรจน์ ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จากรอบแฟ้มสะสมผลงาน ประจำปีการศึกษา 2563 พบว่าด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง

ชยภร ศิริโยธา (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อมากที่สุดคือด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พัชรินทร์ เต็งมีศรี และกัญทร ยินเจริญ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีรางมงคลศรีวิชัย พบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ปาริชาติ บัวเจริญ นพรัตน์ เตชะพันธ์รัตนกุล และ ปวันรัตน์ บัวเจริญ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการในการตัดสินใจคือด้านชื่อเสียงของสถาบัน

ปัญญา ลูกพลับ และคณะ (2565) ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือด้านหลักสูตร

เสาวลักษณ์ เรียงพรม และอรอุมา ลาสุนนท์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์

อลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อคือด้านหลักสูตร

Kao Sovansophal and Kinya SHIMUZU (2019) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาของประเทศกัมพูชา พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติมีอิทธิพลมากที่สุด

Maryse Gille, Romain Moulignier และ Klara Kövesi (2021) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนวิศวกรรมศาสตร์ของนักเรียน พบว่าปัจจัยที่สำคัญคือปัจจัยด้านส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และชื่อเสียงของสถาบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรณีศึกษา นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยศึกษาสถานภาพ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านกายภาพ ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร และด้านอิทธิพลและแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) และระดับปัจจัยที่มีต่อผลการตัดสินใจใช้การแจกแจงความถี่ และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากร คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคปลาย ประจำปีการศึกษา 2566 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 1,237 คน (ข้อมูลหน่วยทะเบียนและประเมินผล สำนักงานเลขานุการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. สรุปเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2567)

2. กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ด้วยวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,237 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15% จากประชากร จะได้กลุ่มตัวอย่าง 185.55 คน หรือประมาณ 186 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 หน้า 41)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรณีศึกษา นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นชุดของคำถามเพื่อใช้วัดปัจจัย ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนิสิต โดยใช้ข้อคำถามเป็นตัวกระตุ้น หรือเร้าให้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงการตอบสนองตามความรู้สึกของตนเองแบ่งออกเป็น

1) ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ พื้นฐานการศึกษา (ก่อนเข้าเรียนที่คณะ) สาขาวิชาที่ศึกษา เข้าศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยวิธีใด ภูมิลำเนาของนิสิต ที่พักอาศัยระหว่างที่ศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน สื่อโซเชียลมีเดียที่ใช้เป็นประจำ การทราบข่าวการรับสมัครเข้าศึกษาต่อ กิจกรรมที่เข้าร่วมกับคณะ/มก.

2) ส่วนที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. กรณีศึกษา นิสิตระดับ ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ซึ่งระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ 1 2 3 4 5 และ 0 การแปลค่าคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และไม่มีข้อมูล (ไม่นำมาคำนวณค่าเฉลี่ย) กำหนดไว้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่สามารถระบุระดับปัจจัยที่ผลต่อการตัดสินใจหรือไม่มีข้อมูลที่ไม่สามารถนำมาสนับสนุนการพิจารณาได้อย่างชัดเจน ข้อคำถาม 47 ข้อ ประกอบด้วย ด้านภาพลักษณ์ 7 ข้อ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 4 ข้อ ด้านบุคลากร 8 ข้อ ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา 6 ข้อ ด้านกายภาพ 6 ข้อ ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร 5 ข้อ และด้านอิทธิพลและแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจ 11 ข้อ

3) ส่วนที่ 3 ความต้องการและความคาดหวัง เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเป็นแบบคำตอบปลายเปิด ประกอบด้วย ความต้องการให้คณะจัดกิจกรรมในเรื่องอะไร/ด้านใด ความคาดหวังให้คณะเป็นอย่างไรในอนาคตในประเด็นด้านภาพลักษณ์ ชื่อเสียงของคณะ การจัดอันดับ ด้านหลักสูตร/สาขาวิชา ด้านกายภาพ และด้านอื่นๆ และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาคณะ

2. วิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

2) กำหนดนิยามตัวแปร เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปปรึกษารองคณบดีฝ่ายวิชาการเพื่อพิจารณาโครงสร้างของแบบสอบถาม และมอบผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ หากข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มากกว่า 0.50-1.00 ถือว่าใช้ได้ และค่าความสอดคล้องที่ต่ำกว่า 0.50 ข้อคำถามนั้นจะถูกนำไปปรับแก้ไขหรือตัดออกไป หาค่าดัชนีความสอดคล้อง และนำไปสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย

3.1) ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 12 ข้อ IOC= 0.81 ใช้ได้ทั้ง 12 ข้อ

3.2) คำถามส่วนที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. 54 ข้อ (รวมหัวข้อในแต่ละด้านและหัวข้อย่อย) มีค่า IOC = 0.92 ประกอบด้วย (1) ด้านภาพลักษณ์ มีค่า IOC=0.85 ใช้ได้ทั้ง 8 ข้อ (2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีค่า IOC=1.00 ใช้ได้ทั้ง 5 ข้อ (3) ด้านบุคลากร มีค่า IOC = 0.86 ใช้ได้ทั้ง 9 ข้อ (4) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีค่า IOC = 0.82 ใช้ได้ทั้ง 7 ข้อ (5) ด้านกายภาพ มีค่า IOC = 0.59 ใช้ได้ทั้ง 7 ข้อ (6) ด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสาร มีค่า IOC =1.00 ใช้ได้ทั้ง 6 ข้อ (7) ด้านอิทธิพลและแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจ มีค่า IOC=1.00 ใช้ได้ทั้ง 12 ข้อ

3.3) คำถามส่วนที่ 3 ความต้องการและความคาดหวัง แบ่งออกเป็น (1) ท่านต้องการให้คณะทำอะไรให้ในระหว่างการศึกษา มีค่า IOC =1.00 (2) ท่านคาดหวังให้คณะเป็นอย่างไรในอนาคต มีค่า IOC=1.00 ใช้ได้ทั้ง 5 ข้อ และ (2) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาคณะ มีค่า IOC=1.00

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google From เพื่อส่งให้นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ทุกคนตอบแบบสอบถามทางอีเมล์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ส่งลิงก์แบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google From ไปยังนิสิต ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. ทางอีเมล์ส่วนตัว ตามรายชื่อและอีเมล์ของนิสิตจำนวน 1,237 คน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ประสบปัญหาในเรื่องจำนวนนิสิตที่เข้าตอบแบบสอบถามมีจำนวนน้อยเพียงแค่ 204 คน เนื่องจากเป็นช่วงที่นิสิตเตรียมตัวสอบปลายภาค แต่ยังได้ตามจำนวนกลุ่มเป้าหมาย คือ 186 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมนำเสนอเป็นตารางประกอบการอธิบายผลวิจัย

2) การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. กรณีศึกษานิสิตระดับ ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 โดยแจกแจงความถี่ และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 หน้า 103) ค่าเฉลี่ยที่มีผลต่อการตัดสินใจดังนี้ 4.51-5.00 = มากที่สุด, 3.51-4.50=มาก, 2.51-3.50= ปานกลาง, 1.51-2.50 = น้อย และ 1.00-1.50 = น้อยที่สุด

3) การสรุปข้อมูลส่วนที่ 3 ความต้องการและความคาดหวัง รายงานข้อมูลเชิงบรรยาย

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 61.77 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 17-19 ปี โดยมีพื้นฐาน (ก่อนเข้าเรียนที่คณะ) มัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 95.01 สาขาที่นิสิตศึกษาและตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ วิศวกรรมเครื่องกล 24.51 ส่วนใหญ่เข้าศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วยวิธีสอบ TCAS รอบ 3 ร้อยละ 50.00 ภูมิลำเนาของนิสิตส่วนใหญ่อยู่กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 33.82 และพักบ้านตนเองในระหว่างที่ศึกษา ร้อยละ 91.18 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 23.04 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยอยู่ที่มากกว่า 60,000 บาท/เดือน ร้อยละ 31.86 ด้านสื่อโซเชียลที่นิสิตใช้เป็นประจำคือ Instagram ร้อยละ 87.75 ข่าวการรับสมัครเข้าศึกษาต่อ

ส่วนใหญ่ทราบจากเว็บไซต์คณะ ร้อยละ 58.33 รองลงมาคือ Facebook ร้อยละ 50.00 กิจกรรมที่นิสิตส่วนใหญ่เข้าร่วม คือ กิจกรรม Open House ร้อยละ 43.14

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก. โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านภาพลักษณ์ ($\vec{X}$=4.41, S.D.= 0.80) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\vec{X}$= 4.36, S.D.= 0.78) ด้านบุคลากร ($\vec{X}$=4.29, S.D.= 0.83) ด้านกายภาพ ($\vec{X}$=4.27, S.D.= 0.84) ด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล/ข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\vec{X}$=4.22, S.D.=0.87) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ($\vec{X}$=4.13, S.D.=0.99) และปด้านอิทธิพลและแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจ ($\vec{X}$=3.88, S.D.=1.33) ตามลำดับ

และหากพิจารณาเป็นรายข้อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาที่มีความเชื่อถือทั้งระดับคณะและหลักสูตร ($\vec{X}$=4.59, S.D.=0.65) รองลงมาคือ เป็นที่ยอมรับของสังคมและผู้ประกอบการ ($\vec{X}$=4.57, S.D.=0.62) เชื่อว่าจบแล้วจะมีงานทำ มีเงินเดือนสูง และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\vec{X}$=4.54, S.D.=0.67) อาจารย์มีความรู้ ความเชี่ยวชาญตรงกับสาขาวิชาที่สอน ($\vec{X}$=4.49, S.D.= 0.72) และ ชื่อว่าสามารถเรียนและจบการศึกษาได้ ($\vec{X}$=4.48, S.D.=0.79) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรณีศึกษา นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ ดังนี้

1. คณะควรสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือดึงดูดนักเรียนให้เข้ามาศึกษาต่อที่คณะ เช่น คงการจัดอันดับมหาวิทยาลัย 1 ใน 10 ของประเทศ สร้างคุณภาพของนิสิตและบัณฑิตที่จบไปแล้วให้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมด้วยการผลักดันให้นิสิตปัจจุบันมีผลงานเข้าร่วมแข่งขันและได้รับรางวัลทั้งในระดับชาติและนานาชาติเพื่อเป็นสิ่งบอกถึงคุณภาพของของบัณฑิตและจูงใจให้รับบัณฑิตเข้าทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ต้องการให้คณะอยู่ในอันดับที่สูงขึ้น เป็นที่รู้จักและดึงให้นักเรียนสนใจที่จะมาเรียนต่อที่คณะ และสอดคล้องกับงานวิจัยที่ส่วนใหญ่มีผลการวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อในด้านภาพลักษณ์มากที่สุด คือ งานวิจัยของ ขวัญจิตร สงวนโรจน์ ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จากรอบแฟ้มสะสมผลงาน ประจำปีการศึกษา 2563 พบว่าด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ชยภร ศิริโยธา (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อมากที่สุดคือด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พัชรินทร์ เต็งมีศรี และกัญทร ยินเจริญ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีรางมงคลศรีวิชัย พบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ

ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เสาวลักษณ์ เรียงพรม และอรอุมา ลาสุนนท์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ในจังหวัดมหาสารคาม ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือ ด้านผลิตภัณฑ์ โดยนิสิตคาดว่าการสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้จะมีทักษะวิชาชีพตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ และมีโอกาสได้ใบประกอบวิชาชีพ (กว.) รับรอง ปาริชาติ บัวเจริญ นพรัตน์ เตชะพันธ์รัตน์กุล และปวันรัตน์ บัวเจริญ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยผลการวิจัยพบว่าปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อมากที่สุดคือด้านชื่อเสียงของสถาบัน

2. คณะควรปรับปรุงหลักสูตรหรือรายวิชาวิศวกรรมที่รับกับนโยบายการพัฒนาประเทศที่ต้องการให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม โดยสร้างความร่วมมือในการปรับปรุงหลักสูตรกับภาคอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง ที่ต้องอาศัยวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดเน้นบัณฑิตที่จบออกไปสามารถทำงานได้จริงในวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะด้านวิศวกรรมของแต่ละสาขาวิชา และเพื่อให้บัณฑิตสามารถแข่งขันกับวิศวกรที่มาจากต่างประเทศได้โดยไม่ยึดการสอนแบบเก่าๆ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปัญญา ลูกพลับ และคณะ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรม-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือด้านหลักสูตร และอลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อคือด้านหลักสูตร

3. คณะควรประชาสัมพันธ์ข้อมูล/ข่าวสารที่สำคัญแบบเชิงรุก เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความรู้สึกดี มีความประทับใจ ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกคณะ มีความทันสมัย สะดวก รวดเร็ว และเลือกใช้เทคโนโลยีสื่อใหม่ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ มีฐานข้อมูลที่ทันสมัยและคล่องตัวต่อการเรียกใช้ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประชาสัมพันธ์หรือกระจายข่าวสารอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง ชัดเจน กระชับ ครอบคลุม เข้าถึงง่าย เช่น ข้อมูลการสมัครเข้าศึกษา การเข้าถึงข่าวสารได้ง่าย น่าสนใจ จึงเป็นอีกช่องทางของการสร้างชื่อเสียงและทางเลือกของนักเรียนที่จะทำความรู้จักคณะและดึงดูดให้นักเรียนเข้ามาศึกษาต่อมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรณีศึกษา นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ระยะเวลาการทำวิจัยในช่วงเดือนมีนาคม 2567 อยู่ในช่วงนิสิตของคณะวิศวกรรมศาสตร์ เตรียมตัวสอบปลายภาค ตามประกาศตารางสอบไล่ ประจำภาคปลายปีการศึกษา 2566 บางเขน ระหว่างวันที่ 18 – 29 มีนาคม พ.ศ. 2567 ทำให้นิสิตเข้าตอบแบบสอบถามน้อยเพียง 204 คน จากนิสิตชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด 1,237 คน (ร้อยละ 16.49) ในการสำรวจ

ครั้งต่อไปควรดำเนินการก่อนช่วงที่นิสิตจะสอบ และให้ระยะเวลาในการเข้าตอบมากกว่านี้ เพิ่มจาก 15 วัน เป็น 30 วัน และประชาสัมพันธ์ให้นิสิตทราบการตอบแบบสอบถามนี้ จะทำให้มีนิสิตเข้าตอบแบบสอบถามมากขึ้น

2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางในการบริหารจัดการการรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามแผนการรับต่อไป

3. ศึกษาความผูกกันของนิสิตต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์ ของนิสิตชั้นปีที่ 2 ทั้งระดับปริญญาตรี เพื่อนำสารสนเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน การใช้ชีวิตของนิสิต ซึ่งจะทำให้อัตราคงอยู่ของนิสิตที่ขึ้นปี 2 มีมากขึ้น

.....

เอกสารอ้างอิง

กองพัฒนาข้อมูลและตัววัดสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. *สภาะสังคมไทย ไตรมาสสี่และภาพรวม ปี 2566.* ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 เดือนมีนาคม 2567. สืบค้น 30 พฤษภาคม 2567. จาก https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=social_outlook.

กิติมาพร ชูโชติ. (2561). *องค์การและการจัดการ ORAGANIZATION AND MANAGEMENT*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ปีการศึกษา 2561. พิมพ์ครั้งที่ 1. กันยายน 2562. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ขวัญจิตร สงวนโรจน์. (2563). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จากรอบแฟ้มสะสมงาน ประจำปีการศึกษา 2563. *วารสารก้าวทันโลกวิทยาศาสตร์.* 20(2). หน้า 51 - 70.

คณะวิศกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *(2567). หลักสูตรที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี*. สืบค้น 30 พฤษภาคม 2567. จาก https://www.eng.ku.ac.th/66bachelor/. 2567.

ชยภร ศิริโยธา. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565. *วารสารวิชาการ ปขมท*. 12(1): หน้า 46 – 55.

นฤนาฏ สุวรรณ. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอีสเทอร์นจังหวัดเชียงใหม่.* (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

นภดล ร่มโพธิ์. (2557). *การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ*. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 7 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปาริชาติ บัวเจริญ นพรัตน์ เตชะพันธ์รัตนกุล และปวันรัตน์ บัวเจริญ. (2562). การศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจ

ศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่. *วารสารบริหารธุรกิจและศิลปะศาสตร์ ราชมงคลล้านนา*. 7(1) . หน้า 1 – 14.

ปัญญา ลูกพลับ และคณะ. (2565). *การศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิ.* (รายงานวิจัย) คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. 43 หน้า.

พัชรินทร์ เต็มมีศรี และกัญทร ยินเจริญ. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.* (รายงานวิจัย) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. 27 หน้า.

ศศิมา สุขสวาง. *5 ขั้นตอนการตัดสินใจที่ดี (Decision Making) โดยศศิมา สุขสวาง*. สืบค้น 30 พฤษภาคม 2567. จาก https://www.sasimasuk.com/17026107/5-ขั้นตอนการตัดสินใจที่ดี-decision-making.

สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ Organization and Management*. พิมพ์ที่ 6 กรุงเทพO. บริษัทวิทยพัฒน์

สำนักบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *จำนวนนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2566 จำแนกตามชั้นปี*. สืบค้น 12 พฤษภาคม 2567. จาก https://registrar.ku.ac.th/about/ข้อมูลสถิติ.

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. *แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ.2564 – 2570.* ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2566-2570. สืบค้น 30 พฤษภาคม 2567. จาก https://www.mhesi.go.th/index.php/news-and-announce-all/pr/announcement- news/8464-2564-2570-2566-2570.html.

เสาลักษณ์ เรียงพรม และอรอุมา ลาสุนนท์. (2561). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาใน หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ในจังหวัดมหาสารคาม ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. *วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตรและสังคมศาสตร์* 8(3). หน้า 66 – 92.

อลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตติ์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* (ปริญญานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อและนวัตกรรมสื่อสาร วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 250 หน้า.

Kao Sovansophal and Kinya SHIMIZU. (2019). Factors Affecting Students' Choice of Science and Engineering Majors in Higher Education of Cambodia. *International Journal of Curriculum Development and Practice.* 21(1). pp69-82.

Maryse Gille, Romain Moulignier and Klara Kövesi. (2022). Understanding the factors influencing students' choice of engineering school. *European Journal of Engineering Education*. 47(2), 2545-258.